

Årsrapport 2001

Senter for seniorpolitikk (SSP)

1 Egen organisasjon

1.1 Formell organisasjon

1.1.1 Tilsluttede organisasjoner

1.1.2 Styret

1.2 Administrasjon

1.3 Budsjett og regnskap

1.4 Lokalteter

2 Faglig aktivitet

2.1 Nasjonalt krafttak

2.1.1 Mobilisering av arbeidslivsorganisasjoner

2.1.2 Informasjons- og kunnskapsspredning

2.1.2.1 Informasjonsstrategi for krafttaksperioden

2.1.2.2 Web

2.1.2.3 Nyhetsbrevet 45+

2.1.2.4 Startkonferanse

2.1.2.5 Andre publikasjoner

2.1.2.6 Foredrag, møter, stand

2.1.3 Forsøks- og utviklingsprosjekter

2.1.4 Forskning

2.1.5 Utdanning- og kompetanseheving

2.1.5.1 Utvikling av konsulentnettverk i regionene

2.1.5.2 Styrket utdanningstilbud på høyskolenivå

2.1.5.3 Veiledningsmateriell for nøkkelpersonell

2.2 Konsulent- og rådgivningsarbeid

2.2.1 Seniorpolitikk

2.3 Annet

2.3.1 Internasjonalt samarbeid

2.3.2 Forberedelse til pensjonsalderen

2.3.3 Materiell

1 Egen organisasjon

I 2001 har vi vært godt i gang med å videreutvikle organisasjonen. Strateginotatet fra høsten 2000 legges til grunn for utvikling av SSP til et nasjonalt kompetansesenter i seniorpolitikk.

1.1 Formell organisasjon

SSP er en liten organisasjon med årsmøtet som øverste organ. Vi har pr 31.12.2001 tjuelfire tilsluttede organisasjoner. De store organisasjonene i arbeidslivet er i all hovedsak tilsluttet. Dessuten har vi tilsluttede organisasjoner som en kan si avspeiler vår historie tilbake til 1969. Årsmøtet er organisasjonens øverste organ som velger styre. Årsmøte ble avholdt 15. mai. Tidligere styreleder Tove Haug fra LO gikk av etter fire år som styreleder. Ny styreleder ble valgt - Yngve Hågensen også fra LO. Årsmøtet vedtok et symbolsk honorar for styrearbeidet – se regnskapet. Styret har avholdt 6 møter i 2001. Å få en så vidt profilert styreleder mener vi har vært til stor fordel for senteret da vi ser at flere ”dører” har latt seg åpne for vårt arbeide.

I 2000 ble vi av myndighetene bedt om å lage en tiltaksplan for et ”Nasjonalt krafttak for seniorpolitikk i arbeidslivet”. Denne ble overlevert 23 juni 2000. Vi ble bedt om å revidere planen med hensyn til ambisjonsnivå. Det var dessuten et uttalt ønske fra myndighetene sin side om å trekke inn Arbeidstilsynet, Arbeidsdirektoratet og Rikstrygdeverket. 1. mars fikk vi et endelig klarsignal for den reviderte tiltaksplanen, samt 5 millioner til de tiltak som var definert for perioden 2001.

Se for øvrig nærmere omtale under faglig aktivitet.

SSP har først og fremst sin styrke i det å være et faglig kompetansesenter og en nettverksorganisasjon.

1.1.1 Tilsluttede organisasjoner

Oversikt over de 24 tilsluttede organisasjonene pr 31.12.01:

<i>Navn</i>	<i>Representant</i>
Aetat, Arbeidsdirektoratet	Anette Glenne
Akademikerne	Anne Britt Nilsen
Arbeidernes Opplysningsforbund i Norge (AOF Norge)	Solveig Nilsen
Den norske kirke, Kirkerådet	Kristin Fæhn
Finansnæringens Arbeidsgiverforening	Marit Sagen Åstvedt
Krigsinvalidforbundet	Olav Hobbesland
Kommunenes Sentralforbund (KS)	Dag Vidar Bautz
Landsorganisasjonen i Norge (LO)	Yngve Hågensen

Landslaget for offentlige pensjoniser (LOP)	Unni Haaheim
Nasjonalforeningen for folkehelsen	Vidar G. Wilberg
Næringslivet Hovedorganisasjon (NHO)	Ingrid Steen Malt
Norsk Institutt for Personalutvikling og Administrasjon (NIPA)	Haakon Gran
Norges mosjons- og bedriftsidrettsforbund (NMBF)	Sturla Johnsen
Norges kvinne og familieforbund	Inngunn Birkeland
Norsk Arbeidsmedisinsk forening	Aud Kari Hansli
Norsk Pensjonistforbund	Georg Lieungh
Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring (NOVA)	Per Erik Solem
Sosialdepartementet, trygdeavdelingen	Odd Helge Askevold
Utdannings- og forskningsdepartementet	Tobias Brodtkorb
Voksenopplæringsforbundet	Hans Petter Andresen
Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund (YS)	Finn Berge Haaland
YS Utviklingssenter	Marit Kristensen
Arbeids- og administrasjonsdepartementet, Arbeidsgiveravdelingen (AAD)	Wigdis Andresen
Arbeiderbevegelsens Arbeidsgiverforening (AAF)	Fritz Johansen

Frem til 21. desember 2001 var det 25 medlemsorganisasjoner, men fra denne dato overtok Finansnæringens Arbeidsgiverforening medlemsskapet til Finansnæringens Hovedorganisasjon og Sparebankforeningen.

1.1.2 Styret

Styret i SSP har i perioden mai 2001 – mai 2002 bestått av:

<i>Navn</i>	<i>Verv</i>	<i>Organisasjon</i>
Yngve Hågensen	Leder	LO
Finn Melbø	Nestleder	AAD
Per Erik Solem	Styremedlem	NOVA
Ingrid Steen Malt	Styremedlem	NHO
Haakon Gran	Styremedlem	NIPA
Dag Vidar Bautz	Styremedlem	KS
Øystein Nilsen	Varamedlem	LO
Kolbein Lyng	Varamedlem	NOVA
Finn Berge Haaland	Varamedlem	YS
Anne-Britt Nilsen	Varamedlem	Akademikerne

1.2 Administrasjon

Det at vi som selvstendig organisasjon påtar oss et så vidt stort prosjekt som ”Nasjonalt krafttak for seniorpolitikk i arbeidslivet”, over en fem års periode er en stor utfordring. Vår faglig aktivitet er i all hovedsak definert inn under krafttaksplanen. Det er likevel viktig for

oss å være bevisste på at vi nå gjennomfører et prosjekt. Et prosjekt som tar slutt og at vi i etterkant skal fungere som selvstendig organisasjon uten de klart definerte oppgaver som ligger i tiltaksplanen.

Vi hadde i 2001 fire fast ansatte:

- 1 Direktør - med overordnet faglig og administrativt ansvar for senteret. Ansvarlig talsperson ut i storsamfunnet.
- 2 Administrativ leder - med vekt på daglig administrasjon av senteret, det være seg budsjett og regnskapsoppfølging, rapportering og dialog med bevilgende myndigheter, personaledelse og rådgivningstjeneste overfor nettverket.
- 3 Rådgiver – rådgivningstjeneste innenfor seniorpolitikk og kurs i forberedelse til pensjonsjonering ved møter, kurs og seminarer.
- 4 Administrasjonssekretær - med hovedarbeidsområde å utarbeide og gjennomføre gode kontorrutiner i senterets daglige drift, viderutvikle og vedlikeholde databaser, budsjett og regnskap, nettverk- og kundekontakt, web-utvikling og oppfølging av datateknisk utstyr.

I tillegg hadde vi:

- 1 Kommunikasjonsrådgiver for å bistå oss med utvikling av en info- og kommunikasjonsstrategi for hele krafttaksperioden. Engasjement på heltid for et år.
- 2 Web redaktør / journalist i 50 % stilling, i engasjement.
- 3 Konsulent for å bistå oss i bygging av nasjonale nettverk innenfor seniorpolitikken, oppdrag stipulert 50 % stilling.

I basisbudsjettet har vi definert fem stillinger. Det betyr at vi har valgt å bruke lønnsmidler til den femte stillingen etter hvilke behov for kompetanse som er viktig til enhver tid. I 2001 var dette kommunikasjonsrådgiveren. De øvrige er lønnet av krafttaksmidler.

1.3 Budsjett og regnskap

Det har vært og er fortsatt en utfordring for oss å gjennomføre gode budsjett- og regnskapsrutiner. Vi har i samråd med vår regnskapsfører valgt å skille mellom basisbudsjett og totalbudsjett som har i seg både budsjett for basisorganisasjonen og krafttaket. På samme måte som vi budsjetterer føres også regnskapet. Som organisasjon skal vi rapportere til de fire bevilgende departementer to ganger i året. Dvs underveisrapport og sluttrapport i skriftlig og muntlig form med fokus på aktivitet og økonomi.

1.4 Lokalteter

I og med at vi som organisasjon skulle gjennomføre et så vidt stort prosjekt, trengte vi andre lokaler. Våren 2001 flyttet vi fra Briskebyveien til St Olavs plass 3. Vi fikk dermed større og bedre lokaliteter. Dette har krevd ressurser både økonomisk og ikke minst tid.

2 Faglig aktivitet

2.1 Nasjonalt krafttak

2.1.1 Mobilisering av arbeidslivsorganisasjoner

Det foregår et omfattende arbeid med å mobilisere arbeidslivsorganisasjonene der vi i år særlig har lagt vekt på forankring i ledelsen av organisasjonene sentralt. Arbeidsgruppen bak tiltaksplanen viderefører koordineringen sammen med interne informasjonsmedarbeidere.

For å styrke forankringen av krafttaket møtte styreleder og direktør i SSP toppledelsen i arbeidslivsorganisasjonene som deltar. Generelt var inntrykket at seniorpolitikk er viktig for organisasjonene og at de sentralt vil bruke ressurser på å nå ut til sine medlemmer lokalt.

Intensjonsavtalen om et mer inkluderende arbeidsliv som ikke minst de store arbeidslivsorganisasjonene står bak, kom i oktober. SSP har på ulike måter, bl.a. gjennom drøftinger med våre samarbeidspartnere i krafttaket, bidratt til planlegging / lagt grunnlag for en best mulig integrering av seniorpolitikken i Intensjonsavtalen. Intensjonsavtalen som henviser til krafttaket, gir seniorpolitikken plass gjennom det ene av avtalens 3 operative mål.

2.1.2 Informasjon- og kunnskapsspredning

Under dette området har vi gjennomført flere tiltak:

2.1.2.1 Informasjonsstrategi for krafttaksperioden

Til grunn for vår informasjonsstrategi har vi sagt at vi skal:

- oppnå gjensidig forståelse om viktigheten av krafttaket, budskap, innhold og behovet for et aktivt nettverk.
- spre kunnskap om krafttaket, seniorer, arbeidsforhold osv.
- påvirke holdning og handling hos arbeidsgivere, arbeidstakere og i samfunnet generelt.

Dette gjør vi ved bruk av noen kjernebudskap som skal være troverdige samtidig som de kommuniserer i den retningen som vi ønsker å gå. For å oppnå målsettingen om å endre holding, må vi tale til følelser så vel som til fornuft. Vi har derfor valgt å bruke historiefortellinger som form til dette formålet.

Nedenfor nevnes de verktøy vi benytter til dette arbeidet.

2.1.2.2 Web

www.seniorpolitikk.no ble lansert 4. april og er SSPs viktigste informasjonskanal. Websiden har som målsetting å fungere som landets sentrale seniorpolitiske portal for å fremme intensjonene i "Nasjonalt krafttak for seniorpolitikk i arbeidslivet."

Portalen skal:

- reflektere det viktigste som skjer på det seniorpolitiske feltet; både politisk og i virksomhetene
- formidle gode eksempler på seniorpolitikk, angi verktøy/metoder som er egnet til å drive det seniorpolitiske arbeidet fremover på virksomhetsnivå
- presentere aktuell forskning og fakta som gir solid grunnlag for egen seniorpolitisk aktivitet
- stimulere til debatt om temaer som angår seniorer og deres arbeidssituasjon

Websiden inneholder en aktualitetstjeneste som oppdateres ukentlig. Det er et eget faktatorg som blant annet gir informasjon om ”Nasjonalt krafttak for seniorpolitikk i arbeidslivet” og de seniorpolitiske aktivitetene til de involverte organisasjoner.

Det er opprettet en egen abonnementstjeneste for aktualiteter. Per i dag er 180 abonnenter knyttet til denne tjenesten

I perioden 11.august til 11.november registrerte vårt statistikkverktøy 312 328 fullverdige treff (gjelder alle sider). Vi får svært mange gode tilbakemeldinger fra virksomheter som bruker websiden i sitt arbeid med å utvikle seniorpolitikk.

Gjennom presseoppslag har vi i løpet av året sett gjentatte eksempler på direkte og indirekte referanser til websiden.

2.1.2.3 Nyhetsbrevet 45+

Nyhetsbrevet 45+ er SSPs regulære nyhetsbrev som utgis seks ganger årlig. Innholdet avspeiler aktiviteten på vår webside.

Våren 2001 hadde vi ca 1700 faste abonnenter. Utgave 6-2001 hadde et samlet opplag på 6000 eks. 3912 av disse var ordinære abonnenter. I tillegg ble 800 eks distribuert av NHO og LO. 160 ble distribuert av AAD.

Det betyr at vi har hatt en formidabel økning på antall abonnenter det siste året.

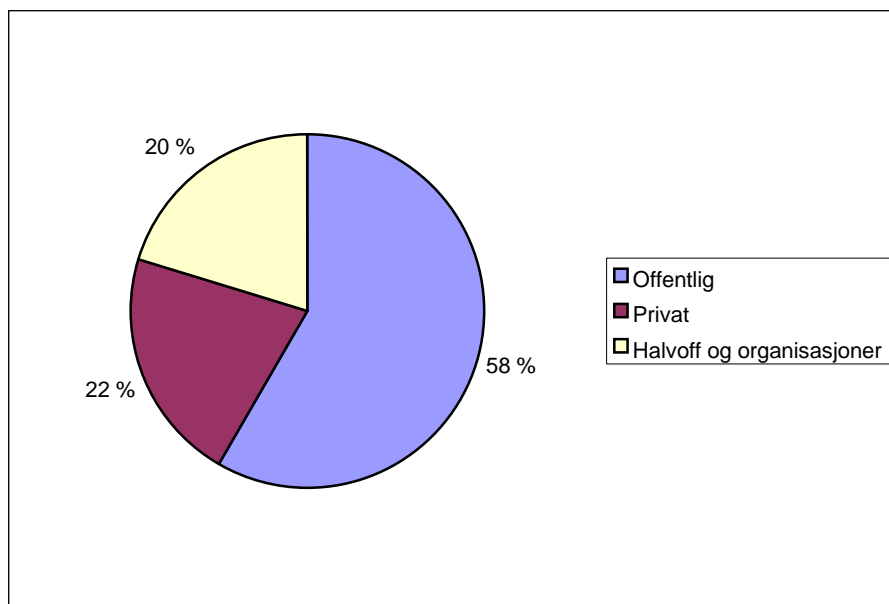
Målet for 2002 er et samlet opplag på 7 500.

Nyhetsbrevet foreligger også i elektronisk versjon på vår web og ble per desember 2001 sendt til 76 abonnenter gjennom en egen abonnementsordning.

2.1.2.4 Startkonferanse

Startkonferanse for krafttaket ble avholdt 14. november med 465 deltakere. Statsministeren åpnet konferansen der lederne av de fleste organisasjoner og etater som står bak krafttaket deltok. Det var en overvekt av deltakere fra offentlig sektor, men for øvrig var det en bra spredning både mht. bransjer og geografi. SSP har fått svært gode tilbakemeldinger på konferansens innhold som ga mange ledere og tillitsvalgte inspirasjon til å ta fatt. Vi tror at konferansen på en fin måte symboliserte den nye giv og en sterkere satsing på dette feltet.

Nedenfor er oversikt over fordelingen av deltakere sortert på offentlig, privat og halvoffentlig virksomhet.

Konferansen ble også behørig omtalt i media.

2.1.2.5 Andre publikasjoner

Krafttaksbrosjyre med omtale av krafttakets form og hensikt ble ferdigstilt til startkonferansen i norsk og engelsk versjon. Vi har dessuten laget en egen brosjyre som omtaler SSPs idegrunnlag og tjenester.

2.1.2.6 Foredrag, møter, stand

Det nasjonale krafttaket blir presentert eller omtalt i alle sammenhenger der representanter fra SSP opptrer, på kurs, konferanser, seminarer, møter og lignende (dette gjelder ikke minst styreleder og andre i styret). Vi har dessuten holdt innlegg spesifikt om krafttaket på 15 talerstoler, gjerne i tilknytning til arrangementer som arbeidslivsorganisasjonene har stått for, men også i politisk sammenheng. I løpet av året har vi i tilknytning til informasjonsatsingen deltatt i eller arrangert et stort antall møter med personer som er tilknyttet krafttaket. Vi har dessuten laget utstyr til "stand" for krafttaket.

2.1.3 Forsøks- og utviklingsprosjekter

Vi skal i løpet av krafttaksperioden gjennomføre tre konkrete forsøks- og utviklingsprosjekter i henholdsvis privat, kommunal og statlig sektor. Gjennom dokumentert, bredt utviklingsarbeid skal erfaringene fra disse prosjektene gis stor spredningseffekt til hele arbeidslivet.

Vi har i samarbeid med AFI gjennomført forprosjekt i en kommunal og en privat virksomhet, henholdsvis: Oslo kommune ved Bøler bydel - Langerud sykehjem og Linjegods A/S.

2.1.4 Forskning

Senteret hadde i perioden 1995-2000 administrasjons-, koordinerings- og initieringsrollen i forskernettverket: "Yrkesliv, aldring og livsløp. Arbeidsmiljø og personalpolitikk"(YAL). Rapport fra forskernettverkets arbeide ble levert SHD medio mars 2001. Deler av dette arbeidet er tilgjengelig via vår hjemmeside.

Vi har engasjert Per Erik Solem, forsker NOVA og tidligere forskningsfaglig leder av YAL-nettverket, for en videreføring av nettverket. Han holder fortløpende kontakt med forskere som arbeider innenfor forskningsprosjekter på dette feltet. Dessuten er han rådgiver for forskere i initieringsfasen av nye prosjekter.

2.1.5 Utdanning- og kompetanseheving

2.1.5.1 Utvikling av konsulentnettverk i regionene

Vi har engasjert konsulent Gunnar Nilsen Søndersrød til å bistå oss i dette arbeidet.

Hensikten er å få fram flere kompetente miljøer som kan betjene virksomhetene i utvikling av en god seniorpolitikk. Konsulentene skal bidra til integrering av seniorperspektivet i organisasjonsutvikling, lederutvikling og rekruttering. Aktivitetens mål er å etablere et konsulentnettverk med personer som er kompetente med hensyn til implementering av livsfaseorientert personalpolitikk i virksomhetene.

Konkret skal det etableres kompetente miljøer i seks regioner som til sammen dekker hele landet. Pr 31 12 er det etablert fire nettverk. De to siste nettverkene skal etableres våren 2002. Nettverket i hver region omfatter personer med tilstrekkelig kompetanse og ferdigheter til å bistå virksomhetene på en effektiv måte. Nettverkene vil være viktige ressursbaser for de nye Arbeidslivssentrene som er etablert i tilknytning til Intensjonsavtalen.

Målgruppen for aktiviteten er:

- frittstående private konsulenter i de ulike ulike regioner
- ansatte i Trygdeetatens Arbeidslivssentre
- internkonsulenter og personalkonsulenter i sentrale og strategiske virksomheter
- andre ressurspersoner som kan være gode bidragsyttere for gjennomføring av opplæringsprosesser i de respektive virksomhetene

2.1.5.2 Styrket utdanningstilbud på høyskolenivå

Doktorgradsstipendiat Liv Hanson Ausland ved Høgskolen i Vestfold (HiVe) er tilknyttet SSP i dette arbeidet.

Vi planlegger en erfaringskonferanse høsten 2002 for å dele erfaringene fra HiVe Dessuten er vi på idéstadiet hva gjelder en påvirkning av de lederutdanninger som i dag finnes mhp at de skal implementere seniorpolitikken i sin personalpolitiske tenkning og formidling.

2.1.5.3 Veiledningsmaterieil for nøkkelpersonell

Vi har inngått samarbeidsavtale med Høgskolen i Vestfold og Tiden Norsk Forlag mhp bistand til utvikling av veiledningsmateriellet. Vi har valgt en fortellerform med formidling av erfaringer som er gjort ulike steder hvor det har vært arbeidet med seniorpolitikk som en del av personalpolitikken. Veiledningsmateriellet er planlagt ferdigstilt 1. desember 2002 og skal selges via bokhandlere og forlaget.

2.2 Konsulent- og rådgivningsarbeid

2.2.1 Seniorpolitikk

Hva	Offentlig sektor	Privat sektor
Foredrag	8	14
Veiledning	7	
Møter	26	4
Temadager	20,5	6

Dette er en videreføring av den type bistandsarbeid overfor virksomheter som SSP har drevet i mer enn 10 år. Foredrag og møter er ofte knyttet til startfasen av det seniorpolitiske arbeidet i en virksomhet der bevisstgjøringsaspektet er fremtredende. Veiledningsarbeid og temadager er oftere knyttet til forankring og dypere prosesser i virksomheten.

AOF Norge engasjerte SSP til et fem dagers kurs for å sette seniorpolitikk på dagsorden. Hensikten var å gi deltakerene kunnskap om arbeidslivets utstøtingsmekanismer, voksne som ressurs i arbeidslivet, voksne og læring. Kurset la dessuten vekt på hvordan arbeide med seniorpolitikk ut mot arbeidslivet på lokalt nivå. Deltakerne var kurskonsulenter for AOF ute i regionene.

2.3 Annet

2.3.1 Internasjonalt samarbeid

Vi har hatt et relativt omfattende samarbeid med forskere og fagfolk i flere land i Europa det siste året:

- SSP var i februar representert, sammen med en ansatt fra AAD, på en konferanse i Brussel. Hensikten med konferansen var å sette eldre kvinners sosiale kår i Europa på dagsorden. Vi kunne konstatere at Norge ligger langt fremme på dette området.
- i juni deltok to fra SSP på et seminar i Paris med deltakelse fra England, Nederland og Tyskland. Hensikten med konferansen var å utveksle faglige erfaringer innenfor et bredt felt av seniorpolitikk.
- en delegasjon fra Sverige med representanter fra Socialdepartementet, Næringsdepartementet, Arbeidslivsinstituttet og fagforeningen TCO, deltok på startkonferansen 14. november og var i møte med SSP påfølgende dag. Hensikten med møtet var å utveksle erfaringer og se på muligheter for et nærmere nordisk samarbeid.
- SSP var representert med innlegg på en større faglig konferanse i Danmark 18. september.

SSP har jevnlig kontakt med kolleger/fagfolk/forskere i Danmark, Sverige, Finland, England, Nederland og Tyskland.

2.3.2 Forberedelse til pensjonsalderen

SSP har som intensjon å være pådriver mhp videreutvikling av kurs i forberedelse til pensjonsalderen. Dette søker vi å gjøre ved å reise debatt om mål og hensikt med kursene for henholdsvis arbeidsgiver og den enkelte arbeidstaker. Hvilke verdier legges til grunn for kursene? Hva er viktig å fokusere på og på hvilken måte? Hvordan tilrettelegges det for refleksjon over hvorvidt det er mulig og ønskelig å stå lenger i arbeid?

Aktivitetsoversikt:

Hva	Offentlig sektor	Privat sektor
Kursdager	15	21,5

2.3.3 Materiell

I august forelå ny revidert utgave av boken Seniorliv - dine ønsker og valg.

Norsk pensjonistkole tilbakemelder en lavere aktivitet når det gjelder kurs i forberedelse til pensjonering og vi har registrert en nedgang i etterspørsel av boken. Pr 311201 hadde vi solgt 624 eksemplarer.

Oslo, 15. januar 2002